Eldrehelseatlas - 75 år og eldre

Allmennlegetjenesten, 2013-2015

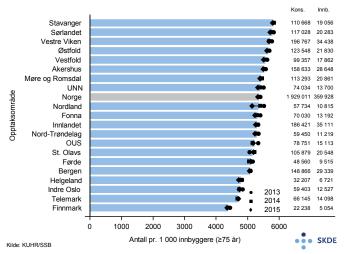

Primærhelsetjenesten består av en rekke kommunale tjenester som helsestasjon- og skolehelsetjeneste, psykisk helsearbeid, hjemmetjenester, sykehjem og allmennlegetjenesten (fastlege og legevakt). Fastlegeordningen ble iverksatt i 2001 og med den fikk alle innbyggere i en kommune rett til en fastlege. De fleste fastleger er private næringsdrivende og kommunene har i liten grad styring av denne tjenesten.

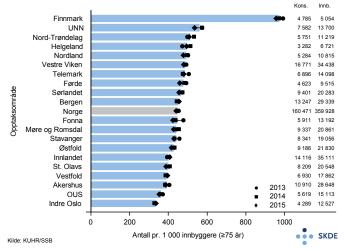
Bakgrunn

Data for allmennlegetjenesten er basert på refusjonskrav sendt til HELFO (helseøkonomiforvaltningen) og registrert i KUHR (kontroll og utbetaling av helserefusjoner). Analysene er gjort på fastlegekonsultasjoner på dagtid (kontor eller sykebesøk) og legevaktskonsultasjoner (kontor eller sykebesøk) etter kl. 16 på hverdager og helge- og helligdager.

En konsultasjon er definert som direkte kontakt mellom lege og pasient, inneholdende en medisinsk vurdering/samtale på egnet behandlingssted. Telefonkonsultasjoner er ikke inkludert.

Fastlegekonsultasjoner, ant. pr. 1000 innb. justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. og innb. pr. år.

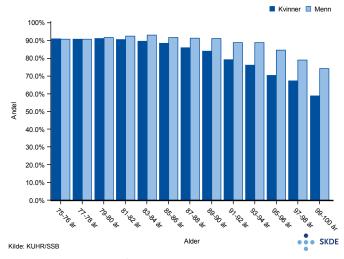

Legevaktkonsultasjoner, ant. pr. 1000 innb. justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. og innb. pr. år. Gj.snittlig antall og innb. pr. år.

Resultater

Årlig utføres det nesten 2 millioner fastlegekonsultasjoner blant eldre og vel 160 000 legevaktskonsultasjoner. Det har vært liten årlig endring i 3-års perioden.

Bosatte i opptaksområde Stavanger bruker fastlege på dagtid ca. $30\,\%$ mer enn bosatte i Finnmark. Bosatte i opptaksområde Finnmark bruker derimot legevakten mest, hele 3 ganger mer enn bosatte i Indre Oslo (opptaksområdene til Diakonhjemmet og Lovisenberg sykehus). Velger man å holde Finnmark utenfor på grunn av avvikende høye legevaktsrater, er variasjonen mer moderat med ca. $70\,\%$ forskjell mellom opptaksområdene til UNN og Indre Oslo.

Andel av befolkningen i 2-årige aldersgrupper, som har hatt minst én kontakt med allmennlegetjenesten (fastlege og/eller legevakt) i 2015.

Kommentarer

Eldre utgjør ca. 7% av Norges befolkning, og benytter seg av ca. 14% av allmennlegetjenesten uansett alder. Dette er en lav andel, sett i forhold til eldres andelsmessige bruk av spesialisthelsetjenester (ca. 16%).

Det kan synes som de tettere befolkede delene av landet har en tendens til noe hyppigere bruk av fastlege enn de mindre tett befolkede deler, men tendensen er ikke konsistent.

Andelen som er i kontakt med allmennlegetjenesten blir mindre med økende alder, og særlig gjelder dette kvinner. Etter 80 års alderen er andelen kvinner innlagt i sykehjem og andre institusjoner høyere enn andelen menn. Dette kan forklare deler av den observerte kjønnsforskjellen ettersom innlagte i institusjon får legetilsyn uten at det registreres som konsultasjon. Forskjellen kan også skyldes at de eldste kvinnene generelt er friskere og sjeldnere kontakter sin fastlege, men dette vites ikke.